



# HAMINAN KAUPUNGIN ARVIOINTIKERTOMUS 2021

Tarkastuslautakunta 9.6.2022



## Sisällys

|                                                              |    |
|--------------------------------------------------------------|----|
| KESKEISIMMÄT HAVAINNOT .....                                 | 3  |
| KORONAPANDEMIAN VAIKUTUKSET .....                            | 5  |
| TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA.....                           | 6  |
| STRATEGIAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI .....                      | 8  |
| KAUPUNGIN TALOUS .....                                       | 9  |
| HENKILÖSTÖ.....                                              | 12 |
| KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN ..... | 13 |
| ALLEKIRJOITUKSET.....                                        | 16 |

## KESKEISIMMÄT HAVAINNOT

Haminan kaupungin arvoja; asukas- ja yrityslähtöisyys, rohkeus ja tulevaisuuslähtöisyys, toteutettiin esimerkillisesti myös poikkeusolojen aikana. Osallisuutta lisätään jatkuvasti erilaisten kuntalaisille suunnattujen kyselyiden muodossa ja näin osaltaan vahvistetaan kotikunnan houkuttelevuutta, kun asukkaat pääsevät vaikuttamaan valmisteluun. Tätä toimintamallia tarkastuslautakunta pitää erittäin positiivisena ja kannustaa ottamaan sen vakituisesti toimintatavaksi eri hankkeiden toteutuksessa.

Tarkastuslautakunta huomauttaa valmistelijoita valtuustoaloitteiden ja kuntalaisaloitteiden käsittelyaikataulun noudattamisesta. Edelleen on runsaasti valtuusto- ja kuntalaisaloitteita käsittelemättä ja 6 kuukauden käsittelyn määräaika ei ole kaikkien aloitteiden kohdalla noudatettu.

Haminan kaupungin tilikauden tulos vuonna 2021 oli 3,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen (sisältäen vesiliikelaitoksen 0,18 milj. euron ylijäämän). Kaupungin tulos ilman vesiliikelaitosta parani alkuperäisestä talousarviosta 1,5 miljoonaa euroa ollen 2,9 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Toimintakate heikkeni 9,1 miljoonaa euroa (7,7 %). Tältä osin kehitys oli selvästi kuntien tilinpäätösnusteidien keskiarvoa heikompaa (3,5 %). Verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) kasvoi 4,0 miljoonaa euroa (3,0 %). Kasvu johtuu yhteisöverotulojen (5,9 M€) sekä kunnallisverotulojen (3,1 M€) kasvusta.

Yhteisöverotilitykset kasvoivat vuonna 2021 peräti 69,6 % ollen noin 14,5 miljoonaa euroa.

Valtionosuudet pienentyivät 5,5 miljoonaa euroa valtion koronatuken pienentymisen vuoksi. Osinkotuottoja kertyi 1,2 miljoonaa euroa.

Vuosikatetta kertyi 14,5 miljoonaa euroa, mikä oli 5,4 miljoonaa euroa edellisvuotta vähemmän. Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna vuosikate toteutui 1,6 miljoonaa euroa arvioitua suurempana. Kaupungin lainamäärä oli vuoden lopussa 75,4 miljoonaa euroa. Kokonaislainamäärä pieneni 9,1 miljoonaa euroa. Asukaskohtainen lainamäärä oli 3 829 euroa/asukas, lainamäärä pieneni edellisvuodesta (-427 euroa). Myönteistä oli kaupungin lainamäärän pienentyminen ja vuosikate kattoi selvästi (146 %) poistot. Kaupungin taseen ylijäämä on 20,0 miljoonaa euroa.

Konsernin tulos heikentyi edellisestä vuodesta ollen 4,3 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Konsernin lainakanta kasvoi 35,1 miljoonalla eurolla. Konsernin lainamäärän kasvu selittyy konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteen muutoksella. Haminan Energian muodostettua konsernin 11.6.2021 alkaen sen osakkuusyhtiöt on yhdistelty konserniin tytäryhteisöjen tavoin, jolloin myös konsernin osuus osakkuusyhteisöjen veloista ilmenee konsernitaseesta. Konsernin lainamäärä kipusi 205 miljoonaan euroon, joka on 10 383 euroa asukasta kohti. Konsernin taseen ylijäämä on 38,4 miljoonaa euroa.

Vuonna 2021 valtuutetuille on pidetty useita iltakouluja ajankohtaisista aiheista. Tämä toimintatapa on vakiintunut ja hyväksi todettu ja sitä on syytä jatkaa. Suuret päätöksentekoa vaativat asiat tuodaan iltakouluun keskusteltaviksi ja näin valtuutetuilla on mahdollisuus esittää kysymyksiä jo hyvissä ajoin ennen päätöksentekoa. Samalla perehdytetään uusia valtuutettuja valtuustotyöskentelyyn.

Valtuustoon nähden sitovat toimintakatteet ovat toteutuneet tulosalueittain seuraavasti:

| Toimintakatteen ylitys tai alitus<br>1.000 € sekä %-ylitys/alitus | ylitys-<br>/alitus+<br>€ | ylitys+/<br>alitus-<br>% |
|-------------------------------------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Kaupunginvaltuusto                                                | -25                      | 13,7                     |
| Tarkastustoimi                                                    | 18                       | -36,0                    |
| Strateginen johtaminen                                            | -230                     | 4,1                      |
| Sote-kuntayhtymäosuudet                                           | -277                     | 0,3                      |
| Johdon asiantuntijapalvelut                                       | 167                      | -5,0                     |
| Hyvinvoinnin edistäminen                                          | 68                       | -2,4                     |
| Kasvatus- ja koulutuspalvelut                                     | -497                     | 1,5                      |
| Elinkeino- ja vetovoimapalvelut                                   | -856                     | 21,8                     |
| Kaupunkisuunnittelu                                               | 394                      | -6,5                     |
| Kaupunkikehityspalvelut                                           | -880                     | 44,4                     |
| Ympäristön ja rakentamisen valvonta                               | 62                       | -8,8                     |

Vihreällä esitetyt tulosalueet ovat alittaneet nettomäärärahansa. Punaisella esitetyt tulosalueet ovat ylittäneet valtuustoon nähden sitovan nettomäärärahan. Sinisellä on erotettu tulosalueet, joilla toimintakate on ollut talousarviossa ja muutetussa talousarviossa positiivinen. Mustalla merkittyjen tulosalueiden nettomääräraha on ollut negatiivinen.

Määrällisesti talousarvion ylityksiä on paljon. Merkittävimmät talousarviopoikkeamat ovat kaupunkikehityspalveluilla ja elinkeino- ja vetovoimapalveluilla. Sote-kuntayhtymäosuudet ovat ylittyneet 277 t€. Ainoa määrärahamuutos käyttötalouteen vuonna 2021 on ollut sote-kuntayhtymäosuuksiin 7,35 milj. €. Kymsojen alijäämään kattamiseen varauduttiin vuonna 2020 pakollisella varauksella, jota ollaan vuonna 2021 purettu. Vaikutus tästä on ollut puolestaan maksuosuuksia vähentävä.

Tarkastuslautakunta on seuraavassa taulukossa esittänyt yhteenvedon talousarvion 2021 sitovien tavoitteiden ja mittarien toteutumasta strategiakokonaisuuksittain.

| Strateginen kokonaisuus                                                       | Sitovat<br>tavoitteet ja<br>mittarit |           |           |          | toteutumis-<br>aste 2021 | toteutumis-<br>aste 2020 |
|-------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------|-----------|----------|--------------------------|--------------------------|
| Viihtyisä ja turvallinen elin- ja kaupunkiympäristö                           | 5                                    | 3         | 1         | 1        | 60,00                    | 85,71                    |
| Laadukas varhaiskasvatus ja opetus sekä turvallinen polku<br>aikuisuuteen     | 10                                   | 6         | 2         | 2        | 60,00                    | 100,00                   |
| Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun<br>elinvoiman vahvistaminen | 7                                    | 7         |           |          | 100,00                   | 50,00                    |
| Kumppanuuksien, osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen                      | 5                                    | 4         | 1         |          | 80,00                    | 50,00                    |
| Ekologinen Hamina                                                             | 5                                    | 4         | 1         |          | 80,00                    | 57,14                    |
| Uudistumiskykyinen ja osaava henkilöstö                                       | 3                                    | 1         | 2         |          | 33,33                    | 0,00                     |
| Uudistuva ja vuorovaikutteinen johtaminen                                     | 3                                    |           | 2         | 1        | 0,00                     | 75,00                    |
| Kestävä talous ja omaisuuden hallinta                                         | 5                                    | 4         | 1         |          | 80,00                    | 100,00                   |
| Sote-palveluiden saatavuuden turvaaminen                                      | 2                                    |           | 1         | 1        | 0,00                     | 80,00                    |
| <b>Yhteensä</b>                                                               | <b>45</b>                            | <b>29</b> | <b>11</b> | <b>5</b> | <b>64,44</b>             | <b>62,96</b>             |

Tavoitteiden toteutuminen on ollut joillakin osa-alueilla hyvä ja joillakin selvästi heikompi. Uudistuva ja vuorovaikutteinen johtaminen ja sotepalveluiden saatavuuden turvaaminen osa-alueet ovat jääneet täysin toteutumisen osalta nollatasoon. Kokonaistoteutumisaste on ollut 64,4 % (täysin toteutuneet tavoitteet). Vuoden 2020 toteutumaprosentit on esitetty myös vertailun vuoksi taulukossa. Havaittavissa on suurtakin vaihtelua vuosien välillä.

Tavoitteet on selkeästi asetettu ja toteutuma-arviot realistisesti kerrottu. Muutamalle mittarille ei ollut kerrottu toteutumistietoa.

## **KORONAPANDEMIAN VAIKUTUKSET**

Vuosi 2021 elettiin myös osittain poikkeusoloja koronapandemiasta johtuen.

Lyhyitä etäopetusjaksoja jouduttiin pitämään yksittäisissä kouluissa/luokissa ja näin varmistettiin terveysturvallinen opetus.

Kansalaisopiston toimintaa on vahvistettu tallenne- ja verkkokursseja lisäämällä sekä kurssien sisältöjä uudistamalla. Etäopetukseen siirtymisen mahdollisuus ennakoitiin ja sen tullessa ajankohtaiseksi opettajilla oli valmius jatkaa kurssit loppuun verkkokursseina. Koronatilanteen takia myös kesäkurssit toteutettiin verkkokursseina. Nuorisopalvelut jatkoivat toimintaansa eri alustoilla netissä, sekä osallistuivat Wauto-auto toiminnan kokeiluun, jolla tavoitettiin suuri määrä nuoria.

Hamina Tattoota ei järjestetty myöskään kesällä 2021. Kesän 2021 näyttelyt Tanelinkulmassa, Bastionissa sekä uutena avauksena Pitäjänsaarella osoittivat kuitenkin, miten uudella tavalla toimimalla pystytään luomaan kaupungille uudenlaista vetovoimaa. Myös Bastion Jazzien sekä Tervasaaren konserttien toteuttaminen osoittivat nopeaa reagointikykyä muuttuneessa tilanteessa.

Myös vuonna 2021 pääsääntöisesti kaupungin viralliset kokoukset on pidetty sähköisesti, joten päätöksenteko ei missään vaiheessa vaarantunut ja niin henkilöstö kuin luottamushenkilöt hoitivat sähköiset kokoukset totutulla varmuudella.

Etätyötä on jatkettu myös vuonna 2021 niiden tehtävien osalta, joissa se on mahdollista.

Koulutuksiin on osallistuttu mm. sähköisesti webinaarikoulutuksina.

## **TARKASTUSLAUTAKUNNAN TOIMINTA**

### **Tarkastuslautakunnan tehtävät**

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalain (410/2015) 121 §:ssä Tarkastuslautakunnan tehtävänä on laatia arviointisuunnitelma ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomus, jossa arvioidaan, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminnot järjestetty taloudellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Tarkastuslautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisia pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista.

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja suorittavat ulkoista valvontaa suoraan kaupunginvaltuuston alaisena itsenäisesti, toimivasta johdosta ja muusta organisaatiosta riippumattomina. Tähän tehtävään kuuluu myös tarkastaa, onko kunnan ja kuntakonsernin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

### **Tarkastuslautakunnan toiminta ja tavoitteet**

Tarkastuslautakunnan työ perustuu koko valtuustokaudelle laadittuun arviointisuunnitelmaan, jota tarkennetaan vuosittain laadittavalla arvioinnin työohjelmalla.

Tarkastuslautakunnan toimintavuoden 2021 arviointityössä on kuultu katsaukset kaupungin ja konsernin ajankohtaisista asioista ja talouskatsaukset kaupungin taloudesta. Koronapandemian vaikutuksista palvelualueiden toimintaan kuultiin vastuullisia viranhaltijoita sekä Kymsoten ajankohtaisista asioista, kuten palvelusopimusprosessista kuultiin kaupungin sote-yhteyshenkilöä.

Vuoden 2021 aikana tarkastuslautakunta kokoontui 10 kertaa.

Tilintarkastaja tarkastaa toiminnan lainmukaisuutta ja tilinpäätöksen oikeellisuutta. Tarkastuslautakunta arvioi osaltaan tavoitteiden toteutumista erityisesti tilinpäätöksessä esitettyjen tietojen valossa. Lautakunta arvioi myös kaupungin strategian toteutumista ja ajantasaisuutta.

## Tarkastuslautakunnan kokoonpano

Tarkastuslautakunta on valittu valtuuston toimikaudeksi vuosille 2017 - 2021  
Lautakuntaan kuuluivat seuraavat henkilöt 31.5.2021 asti:

### Jäsen:

Rautamaa Eeva, puheenjohtaja  
Pakkanen Antti, varapuheenjohtaja  
Airaksinen Jouni  
Autio Pekka  
Liljander Kaarina  
Mäkelä Anna  
Wilska Pekka

### Varajäsen:

Vartiainen Riina  
Ahola Milja  
Sakki Timo  
Ahtola Aarni  
Virtanen Ulla-Maija  
Remes Teuvo  
Saksa Sakari

### Sihteeri:

Hämäläinen Marja, hallinnon asiantuntija

Tarkastuslautakunta on valittu valtuuston toimikaudeksi vuosille 2021 - 2025  
Lautakuntaan kuuluvat seuraavat henkilöt 11.8.2021 alkaen:

### Jäsen:

Vapalahti Sanna, puheenjohtaja  
Harjumaaskola Jarkko, varapuheenjohtaja  
Kallio Timo  
Leiri Kirsi  
Metsänen Jarmo  
Mäkelä Anna  
Posti-Ahokas Heikki

### Varajäsen:

Koso Anniina  
Porkka Auvo  
Reinikka Jari  
Liljander Kaarina  
Lahtinen Arto  
Kiiski Renja  
Hämeenniemi Jaakko

### Sihteeri:

Hämäläinen Marja, hallinnon asiantuntija

## Tilintarkastus

Kuntalain mukaisesta tilintarkastuksesta on huolehtinut BDO Auditor Oy. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut Ulla-Maija Tuomela, JHT, KHT. Vastuunalainen tilintarkastaja on raportoinut tarkastustyöstään tarkastuslautakunnalle kaksi kertaa vuoden aikana.

## STRATEGIAN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt kaupungin strategian ja sen toteuttamisen seurantaan varten määritellyt vaikuttavuusindikaattorit talousarvion hyväksymisen yhteydessä 12.12.2017 § 55. Strategia sisältää kaupungin vision 2030, arvot sekä strategiset tavoitteet vision saavuttamiseksi. Alla olevassa kuvassa on esitetty kaupungin strategia (lähde: tilinpäätös 2019).

# HAMINAN KAUPUNGIN STRATEGIA



## Arvot

- Asukas- ja yrityslähtöisyys
- Rohkeus
- Tulevaisuuslähtöisyys

**HAMINA** | KOHTAAMISTEN KAUPUNKI

## VISIO 2030

Ympyräkaupunki Hamina on satama hyvälle elämälle sekä viihtyisälle ja ekologiselle asumiselle. Hamina on asukkaiden ja yritysten arvostama, loistavista yhteyksistä ja kohtaamisista tunnettu maailmanluokan pikkukaupunki.

## Strategiset tavoitteet

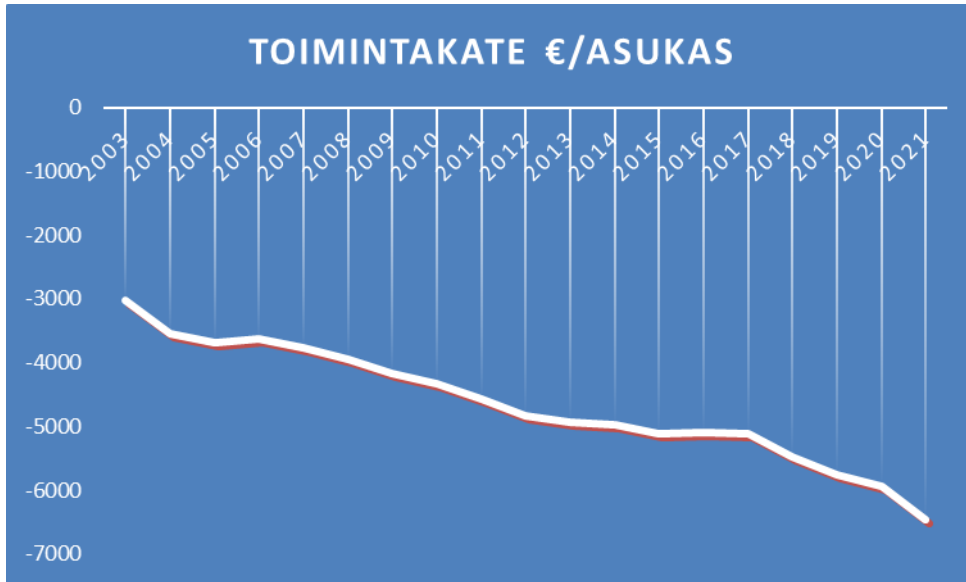
- Uudistuva ja vuorovaikutteinen johtaminen
- Uudistumiskykyinen ja osaava henkilöstö
- Kestävä talous ja omaisuuden hallinta
- Laadukas varhaiskasvatus ja opetus sekä turvallinen polku aikuisuuteen
- Ekologinen Hamina
- Viihtyisä ja turvallinen elin- ja kaupunkiympäristö
- Kumppanuuksien edistäminen
- Elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen
- Sote-palvelujen saatavuuden turvaaminen

Strategiasta on johdettu vuodelle 2021 sitovat toiminnalliset talousarviotavoitteet. Strategian toteutumista voidaan arvioida tarkastelemalla talousarviotavoitteiden toteutumista sivulta 4. Strategiakokonaisuuksista parhaiten toteutunut osa-alue vuoden 2021 lopussa oli elinkeinoelämän toimintaedellytysten ja maaseudun elinvoiman vahvistaminen.



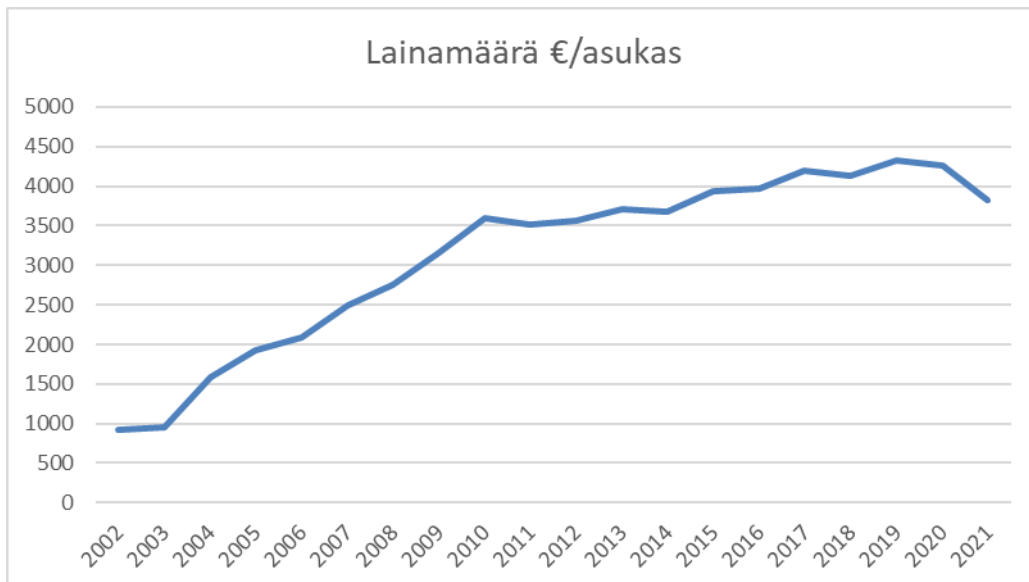
## KAUPUNGIN TALOUS

Tarkastuslautakunta on tarkastellut kaupungin talouden toteutumista seuraavien kaavioiden avulla.

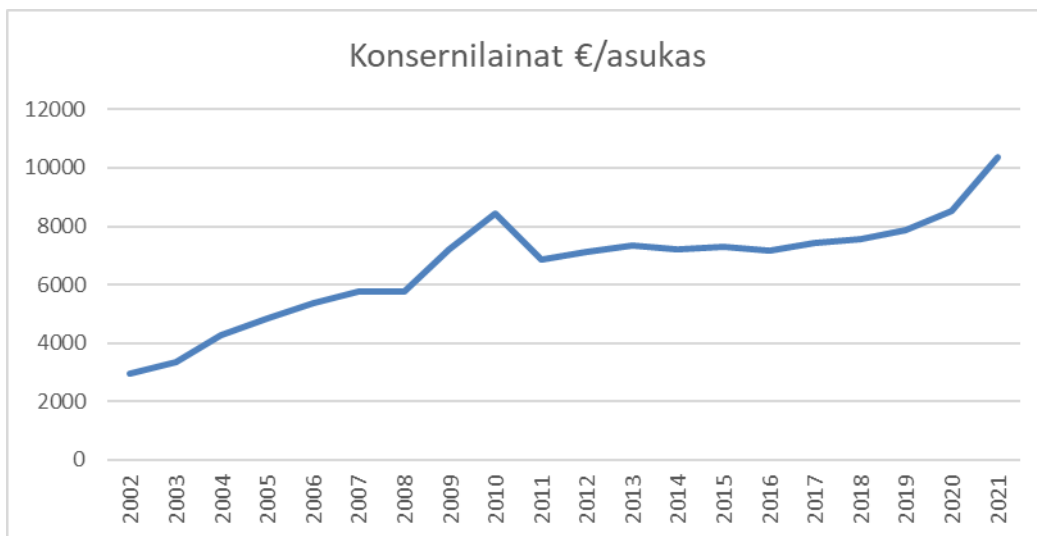


Toimintakatteen alijäämä vuonna 2021 oli -127 M€, kun edellisenä vuonna se oli -118 M€. Toimintakatteen alijäämä ei kehittynyt kaupungin strategiassa tavoitellulla tavalla.

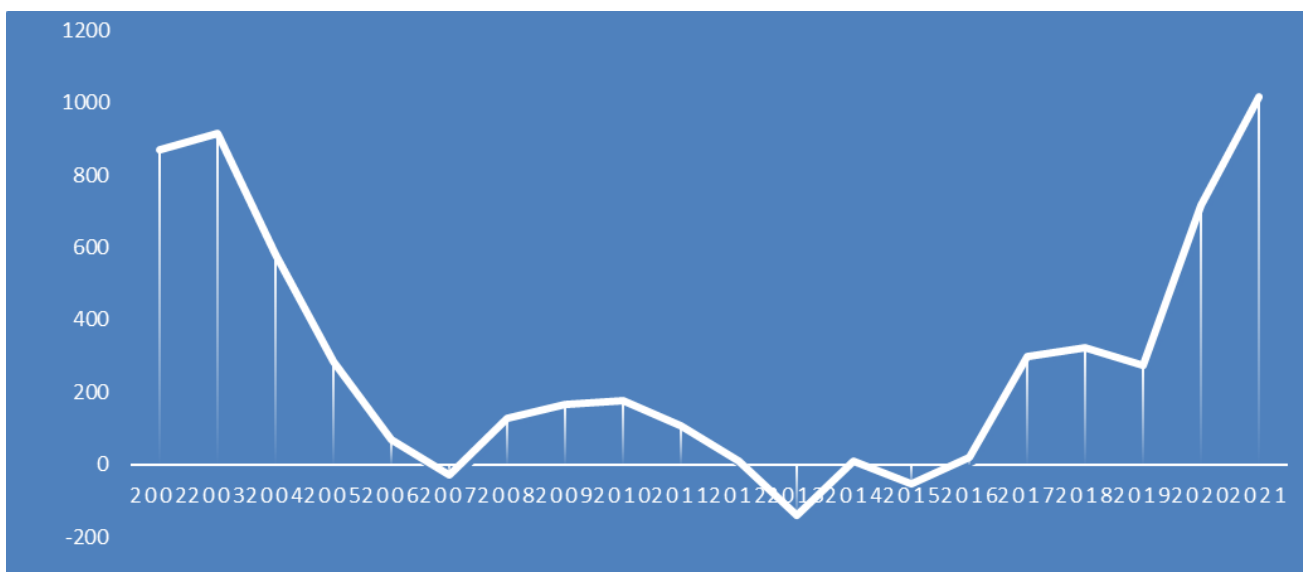
Kaupungin lainamäärä kääntyi laskuun edellisestä vuodesta ollen vuoden lopussa 3829 €/asukas, kun edellisenä vuonna se oli 4256 €/as.



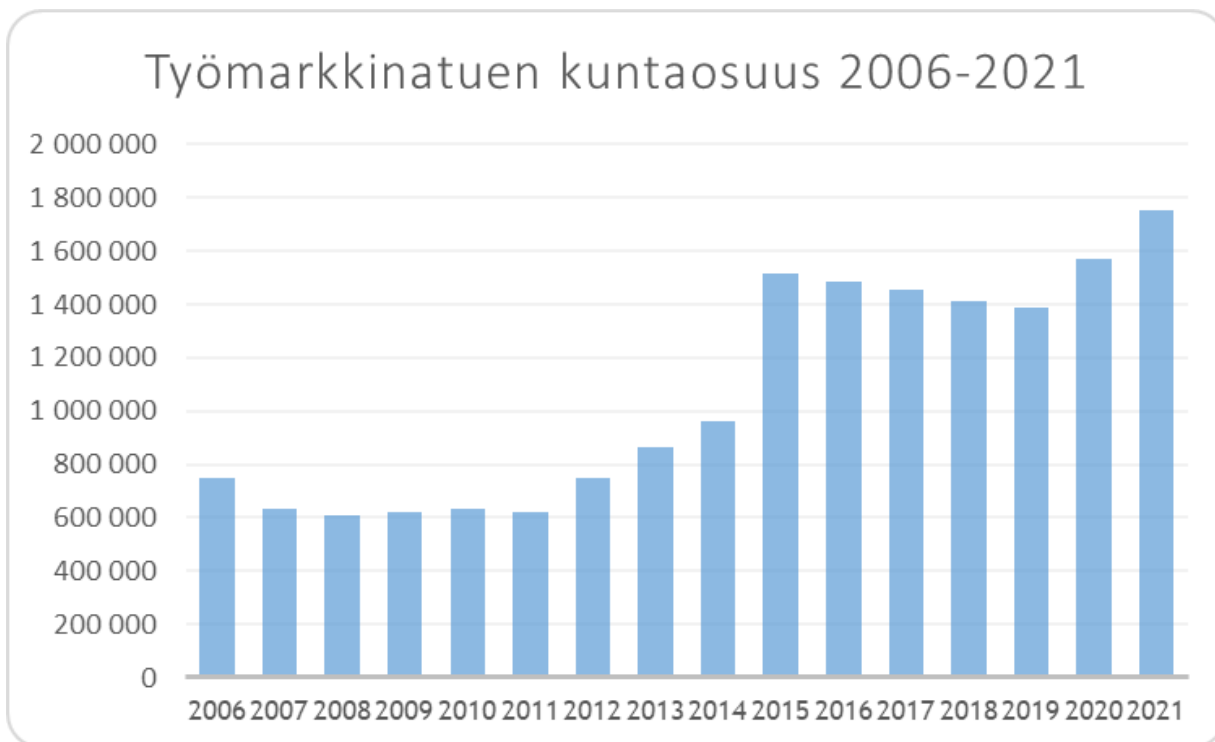
Konsernilainat ovat puolestaan nousseet edellisestä vuodesta ollen 10387 €/asukas (ed. vuosi 8526 €/asukas).



Kaupungin taseessa on kertynyt ylijäämää 1020 €/asukas (ed. vuonna 716 €/asukas).



Tarkastuslautakunta on seurannut arviointikertomuksissaan työmarkkinatuen kuntaosuusmenojen kehittymistä. Työmarkkinatuen kuntaosuus on kehittynyt 2006 - 2021 seuraavasti:



Kuntaosuusmenot nousivat tarkastelujakson korkeimpaan arvoon ja olivat n. 1,8 miljoonaa euroa. Työttömien aktivointiaste puolestaan laski edellisestä vuodesta.

## HENKILÖSTÖ

Kaupungin palveluksessa oli vuoden 2021 lopussa 781 henkilöä, joista vakituisia 619, määräaikaista 122 ja työllistettyjä 40. Henkilöstön keski-ikä vuoden 2021 lopussa oli 47,76 vuotta. Henkilöstön ikäjakauman mukaan suurimman ryhmän muodostavat 50 - 59 -vuotiaat. Vakituisten henkilöstön määrä kasvoi tilikauden aikana 14 henkilöllä ja henkilöstön kokonaismäärä 34 henkilöllä. Vakituisten henkilöstömäärän lisääntymistä selittää mm. pitkäaikaisten määräaikaisten työsuhteiden muuttaminen vakinaisiksi sekä varhaiskasvatuksen yksiköiden johtamisjärjestelmän vahvistaminen. Määräaikaisen henkilöstömäärän lisääntymistä selittää etenkin vuoden lopussa pahentunut koronaviruspandemia, joka vaikutti sijaistarpeisiin mm. opetuspuolella.

Sairauspoissaolot lisääntyivät noin 6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Henkilöstön sairauspoissaolot lisääntyivät vuoden 2021 aikana lähes kahdella päivällä 14,9 päivään (13,1 päivää / työntekijä vuonna 2020). Sairauspoissaolot jäivät edelleen alle kuntatyöntekijöiden viimeisimmän vuoden 2020 vertailutiedon (16,7 päivää / työntekijä). Koronan myötä vuonna 2020 tulleiden etätyö- ja käsihygieniasuositusten seurauksena sairauspoissaolot vähenivät huomattavasti, mutta viime vuonna kehitys kääntyi jälleen loivaan kasvuun.

Vuonna 2021 etätyömahdollisuus on lisääntynyt merkittävästi koronapandemiasta johtuen, joten oli hyvä asia, että etätyökäytäntö oli otettu käyttöön jo aiempina vuosina. Etätyöllä pyritään tuomaan joustoja ja vaihtoehtoja työn tekemiseen. Työhyvinvoinnista huolehtiminen on entistä tärkeämpää poikkeusolojen aikana ja työnantaja onkin järjestänyt mahdollisuuden osallistua mm. Auntie-palveluun, joka on matalan kynnyksen hyvinvointipalvelu verkossa. Tyhy PhysioPilatekseen pystyi osallistumaan myös virtuaalisesti ja henkilöstöä on palkittu mm. ePassiin ladatulla 300 eurolla, jota voi käyttää hyvinvointi-, liikunta- tai kulttuuripalveluiden ostamiseen.

Kehityskeskusteluja on käyty mm. lenkipolulla ja etsitty erilaisia tapoja työhyvinvoinnin säilymiseen myös koronapandemian keskellä.

## KUNTAKONSERNILLE ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Tarkastuslautakunta on arvioinut keskeisten konserniyhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta alla olevassa taulukossa.

### Haminan Energia Oy

| Tavoite                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Tarkastuslautakunnan arviointi                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Arvio |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Yhtiön keskeisimpänä tavoitteena on sen perusliiketoimintoihin liittyvien energiahyödykkeiden toimitusvarmuuden ja riittävän laatutason ylläpitäminen. Sähköntuotanto on täysin päästötöntä tai uusiutuvaa. Kaukolämmön tuotannossa uusiutuvan energian osuus on vähintään 78 % ja yhtiö panostaa voimakkaasti kaukolämmön jakelun ja tuotannon kehittämiseen toiminta-alueellaan. | Kaukolämmön myynti kasvoi 33,1 % ja uusiutuvilla energialähteillä kyettiin tuottamaan 71,6 % myydystä lämmöstä.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
| Yhtiö pyrkii jatkuvasti parantamaan työssä viihtymistä ja työturvallisuutta: tavoitteena on, että työtaturmia ei sattuisi lainkaan.                                                                                                                                                                                                                                                | Vuonna 2021 tapahtui 4 lievää työtaturmaa, joista 2 johti poissaoloihin.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |
| Yhtiö tavoittelee tilikaudella 2021 merkittävää 30 % liikevaihdon kasvua. Tavoitteena on, että tilikauden voitto on 2,3 M€. Yhtiön vakavaraisuutta ja taseen pääomarakennetta kuvaava omavaraisuusaste on 36 %. Yhtiön tavoitteena on maksaa kaupungille tilikauden tuloksesta edelleen 1,0 M€ osinkoa.                                                                            | Haminan Energia -konsernin ensimmäisen tilikauden liikevaihto oli 49,8 M€. Yhteisyritysten yhdistelyn vaikutusliikevaihtoon on noin +3,1 M€, joten vertailukelpoinen liikevaihdon kasvu on +94,1 %. Konsernin ensimmäisen tilikauden tappio oli 1,5 M€, ja emoyhtiö Haminan Energia Oy:n tilikauden tappio -0,9 M€, joten hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinkoa ei jaeta. Konsernin omavaraisuusaste 31.12.2021 taseesta laskettuna oli 9,2 %. |       |

### Hamina-Asunnot Oy

| Tavoite                                                                                                                                                                                                            | Tarkastuslautakunnan arviointi                                                                                                                                                                                                                                            | Arvio |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Asuntojen käyttöastetavoite 96,0 %                                                                                                                                                                                 | Ei toteutunut suunnitellusti. Koko vuoden keskimääräinen käyttöaste oli 88,6 %                                                                                                                                                                                            |       |
| Säilytetään vuokrat kohtuullisella ja kilpailukykyisellä tasolla. Korotetaan vuokria noin 1,7 %, jotta mahdollistetaan rakennusten suunnitelman mukaiset korjaukset ja asuntojen viihtyisyys myös tulevaisuudessa. | Vuokria korotettiin 1.3 alkaen n. 1,7 %. Vuoden 2021 aikana kuitenkin jo pelkästään lämmityskustannukset nousivat huomattavasti enemmän ja kustannusten nousu yhdistettynä koko vuoden ajan alhaiseen käyttöasteeseen asettivat haasteita mm. korjausten toteuttamiselle. |       |
| Kilpailutetaan vuoden 2021 aikana huoneistoremonttien tekijät. Teetetään tarvittavat kuntoarviot kiinteistöille, jotta saadaan selville lähivuosien suurten peruskorjausten laajuus ja aikataulu.                  | Kuntoarvioiden tekijät kilpailutettiin ja kuntoarviot 6 vanhimman kohteen osalta tehtiin v. 2021 aikana. Myös huoneistoremonttien tekijät kilpailutettiin ja 4 yrityksen kanssa muodostettiin dynaaminen urakoitsijarekisteri huoneistoremonttien tekoa varten.           |       |
| Päivitetään ARA:n mallin mukainen kiinteistöjen salkutus.                                                                                                                                                          | ARA:n mallin mukainen kiinteistöjen salkutus käynnistettiin ja sitä jatketaan vuonna 2022.                                                                                                                                                                                |       |
| Selvitetään kiinteistöjen lämmitysjärjestelmien vaihtoa kaukolämpöön alueilla, joilla kaukolämpöverkosto on jo valmiina.                                                                                           | Vuoden 2021 aikana vaihdettiin 5 kohteessa lämmitysmuoto maakaasusta kaukolämpöön. Investointi toteutettiin leasing-sopimuksin.                                                                                                                                           |       |
| Tervasaareen rakenteilla oleva vuokrakerrostalo valmistuu syyskuussa 2021.                                                                                                                                         | Toteutui.                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |

**HaminaKotka Satama Oy**

|                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Liikennemäärän kasvattaminen siten, että HaminaKotka satama säilyttää asemansa Suomen suurimpana yleissatamana.                                                                                                                                                  | Liikennemäärä HaminaKotka satamassa pieneni 1,8 prosenttia eli 0,3 miljoonaa tonnia 14,6 miljoonaan tonniin. Syynä liikenteen vähenemiseen oli erityisesti kova konttipula sekä nesteliikenteen väheneminen Venäjältä                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
| Varautuminen koronapandemian pahentumisen varalta, jotta sataman aukiolo ja toiminnan jatkuminen pystytään varmistamaan kaikissa olosuhteissa.                                                                                                                   | Varautumissuunnitelmaa päivitettiin vallitsevaan tilanteeseen ja sitä noudatettiin tiukasti.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
| Asiakkaiden tarpeiden mukaisten raiteistojen rakentaminen satama-alueelle ja valtion budjetissa varatun rahoituksen käytön varmistaminen raideliikenteen ja ratapihojen kehittämiseksi sataman vaikutusalueella. Sataman investoinnit 1 m€ vuosittain.           | Valtion investoinnit Kouvola-Kotka -radan kehittämiseen ja Kotolahden ratapihan rakentamiseen etenivät suunnitelmien mukaisesti vuoden aikana. Satama investoi ratojen ylläpitoon ja kehittämiseen 0,9 miljoonaa euroa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |
| Satamaan sijoittuvan liiketoiminnan etsiminen ja sijoittumisen varmistaminen. Mikäli UPM tekee päätöksen biojalostamon sijoittamisesta Mussaloon, toimii satama tärkeimpänä yhteistyökumppanina hankkeessa. Hanke kasvattaisi merkittävästi sataman liikennettä. | Valtion sijoitusyhtiö Suomen Malmijalostus on sopinut kiinalaisen CNGR Advanced Material -yhtiön kanssa rakentavansa akkumateriaaleja valmistavan tehtaan Haminaan. Tehdas tulee sijoittumaan satama-alueelle ja satamayhtiö luovutti siksi osan omasta vuokra-alueesta Haminan kaupungille. Kesällä satamayhtiö sopi Terrafame Oy:n uuden akkukemikaalitehtaan tuoteliikenteiden ohjaamisesta HaminaKotka satamaan. Sopimus vaikuttaa merkittävästi sataman liikenteeseen. UPM:n biojalostamohanke eteni perussuunnitteluvaiheeseen, mutta tammikuussa 2022 selvisi, että UPM rakentaa biojalostamonsa valitettavasti Kotkan sijasta Rotterdamiin. |  |
| Fintoilin Haminan satamaan suuntautuvan biojalostamoinvestoinnin toiminnallinen tukeminen.                                                                                                                                                                       | Haminan satamosaan on kesällä 2022 valmistumassa Fintoil Oy:n rakennuttama maailman kolmanneksi suurin mäntyöljyn biojalostamo.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
| Sarensilta vapautuvien alueiden markkinointi uuteen käyttöön.                                                                                                                                                                                                    | Ei selvitystä tavoitteen toteutumisesta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |
| Risteilyliikenteen edellytysten parantaminen Kotkan ja Haminan alueella. EU-rahoitteisen Kotka Pax-hankkeen vetäminen säännöllisen Kotkan ja Pietarin välisen risteilyliikenteen fasiliteettien rakentamiseksi Kotkan kantasatamaan.                             | Jotta jatkuvasti kasvavan laivakoon alukset pystyvät sujuvasti asioimaan Hietasen satamosassa, päätettiin sinne hankkia uutta teknologiaa edustava kelluva ponttonilaituri. Investointi taustatöineen on noin 5,8 miljoonaa euroa ja se valmistuu kesällä 2022. Kotkan kantasataman risteily- ja matkustajalaivaterminaalin kehittämishanke Kotka Pax eteni toteuttamisvaiheeseen. Ympärivuotisen, turvallisen ja sujuvan rajanylityksen ja matkustajalauttaliikenteen Suomen ja Venäjän välillä mahdollistava hanke valmistuu keväällä 2022 ja sitä rahoittaa Kaakkois-Suomi - Venäjä CBC 2014-2020- ohjelma                                       |  |
| Selvitetään ja arvioidaan mahdollisuuksia energiatehokkuutta parantaville investoinneille.                                                                                                                                                                       | Energiatehokkuuden parantamiseksi ja ympäristökuormituksen pienentämiseksi toimistorakennus Merituulen katolle asennettiin sataman tytäryhtiön Kotkan Satamatalot Oy:n toimesta aurinkopaneelit.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
| Sähköisen paikka- ja kartoitussjärjestelmän (Gisgro) laaja hyödyntäminen.                                                                                                                                                                                        | Sähköisen paikka- ja kartoitussjärjestelmän (Gisgro) kehittäjä VRT Finland Oy osti koko Satamatieto Oy:n osakekannan. Yhtiöt keskittyvät jatkossa kehittämään satamien tarvitsemia tietojärjestelmiä.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
| Toimistotilojen muuntelu ja vuokraaminen myös muuhun kuin satamasidonnaiseen toimintaan. Investoinnit 0,5 m€ vuosittain                                                                                                                                          | Toimistotilojen kysyntä oli vaimeaa vuoden aikana eikä niiden muunteluun tehty investointeja.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
| Uusien logistiikkaan ja satamasidonnaiseen teollisuuteen liittyvien yritysten saaminen satamaan tai välittömään läheisyyteen.                                                                                                                                    | Jatkettiin pitkäkestoista hanketta, jossa etsitään aktiivisesti yhdessä asiakkaiden, Kotkan ja Haminan kaupunkien sekä seudullisten elinkeino-yhtiöiden kanssa satamasidonnaista teollisuutta alueelle.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |

Yhteenvetona voidaan todeta, että keskeisten konserniyhtiöiden tavoitteet on saavutettu kohtuullisesti. Haminan Energia Oy:n tavoitteet ovat heikoiten toteutuneet ja yhtiöllä on ollut haasteita talouden osalta. Tavoitteiden esittämistapaan talousarviossa ja tilinpäätöksessä on syytä kiinnittää jatkossa huomiota. Esimerkiksi taulukkomuotoinen esittäminen tavoitteiden osalta on suotavaa.

## ALLEKIRJOITUKSET

Haminassa 9.6.2022

Sanna Vapalahti  
puheenjohtaja

Jarkko Harjumaaskola  
varapuheenjohtaja

Timo Kallio  
jäsen

Kirsi Leiri  
jäsen

Jarmo Metsänen  
jäsen

Anna Mäkelä  
jäsen

Heikki Posti-Ahokas  
jäsen